

REFORMA ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

PŘEHLED č. 11: NOVÁ PRAVIDLA PRO „SLUŽBY VEŘEJNÉHO ZÁJMU“

Stejně jako v minulosti vztahují se na určitá odvětví, která poskytují služby obecného zájmu, odlišná a flexibilnější pravidla: uplatňují se nejen na klasické zadavatele veřejných zakázek (stát, obce, regiony apod.), ale také na veřejné a soukromé podniky.

- Odvětví, na která se pravidla vztahují:

Jedná se o **vodní hospodářství, energetiku, dopravu a poštovní služby**.

Nově však již nezahrnují činnosti související s **průzkumy nalezišť ropy a zemního plynu**, ani určité **služby spjaté s poštovními službami** (finanční služby, logistika, elektronické služby a filatelie).

- **Přezkum** pravidel uplatňovaných na tato odvětví v zásadě **kopíruje revizi pravidel pro zadávání veřejných zakázek** subjektům provozujícím obchodní nebo průmyslovou činnost. Nová pravidla jsou však **upravena** tak, aby si zachovávala nezbytnou flexibilitu. Konkrétně:
 - pravidla týkající se střetu zájmu se použijí pouze na zadavatele veřejných zakázek, ale ne na veřejné a soukromé podniky (viz PŘEHLED č. 10);
 - zadavatelé si ponechávají plné právo se rozhodnout, zda zakázku rozdělí na menší smlouvy, které přidělí několika malým podnikům, nebo přidělí jednu velkou zakázku velkému podniku (aniž by směrnice jednu z těchto možností upřednostňovala) (viz PŘEHLED č. 2);
 - povinnost vyloučit v některých případech z účasti určité podniky se vztahuje pouze na veřejné zadavatele (viz PŘEHLEDY č. 7, 8 a 10);
 - limit pro použití nového zjednodušeného režimu na sociální, kulturní a zdravotnické služby a jiné další služby je 1 000 000 eur na základě vyšších limitů pro služby veřejného zájmu (viz PŘEHLEDY č. 6 a 8).

Ve srovnání se současnými pravidly, která se na tato odvětví vztahují (směrnice 2004/17/ES), **se však v zásadě nemění:**

- pravidla pro použití jednacích řízení;
 - pojmy „veřejný podnik“ a „přidružený podnik“;
 - ustanovení o nabídkách ze třetích zemí.
- Pravidla se vztahují na **pořízení dodávek zboží, služeb a stavebních prací** od provozovatelů v uvedených odvětvích, jsou-li tyto nákupy prováděny za účelem **dodávky dané služby**. Do působnosti směrnice tak například spadají:
 - smlouvy na údržbu infrastruktury nebo výstavbu elektrárny, které budou uzavřeny dodavatelem energie (daný provozovatel);

- nákup vozidel pro zaměstnance, kteří provádějí údržbu vodovodní sítě;
- nákup autobusů nebo počítačů do kanceláří firmy provozující dopravní služby.

Aby bylo možné určit, která pravidla se vztahují na nákup různých služeb, které provozovatel služeb uvedených ve směrnici nabízí, je nutné každý případ vyhodnotit zvlášť, neboť existují různé možnosti. Například:

- ministerstvo pořídí pro své zaměstnance autobusovou přepravu – tento nákup se řídí pravidly směrnice pro klasické „veřejné zakázky“;
 - železniční společnost nakoupí elektřinu – tento nákup se řídí pravidly směrnice pro „služby veřejného zájmu“, zatímco
 - udělení koncese na provoz letiště musí být v souladu s novými ustanoveními směrnice o koncesích
- Zpřesňuje se pojem „**zvláštních nebo výhradních práv**“:
 - Na rozdíl od směrnice o zadávání veřejných zakázek se směrnice o „službách veřejného zájmu“ vztahuje také na zadávání zakázek veřejnými podniky (ve kterých mají veřejní zadavatelé dominantní vliv), a také na zakázky **soukromých subjektů**, které získaly **zvláštní nebo výhradní právo** vykonávat činnost v některém z uvedených odvětví.
 - Pokud však byla zvláštní nebo výhradní práva udělena **v transparentním řízení (nabídkovém nebo o přidělení licence na základě žádosti) a podle objektivních kritérií**, nemusí se daný soukromý provozovatel při udělování zakázky evropskými pravidly řídit.
 - Evropská legislativa a postupy, které splňují podmínky transparentnosti a objektivnosti, jsou **výslovně vyjmenovány**.
 - **Vynětí z působnosti směrnice:**
 - Podle současných pravidel („postup podle článku 30“ směrnice 2004/17/ES) může členský stát požádat Komisi, aby určité odvětví vyňala z působnosti uvedené směrnice. K tomu je nutné, aby byl **přístup do tohoto odvětví** neomezený a přímo **otevřený konkurenci**. Tyto **dvě podmínky zůstávají zachovány**.
 - Nová pravidla **zlepšují** samotný postup pro vynětí z působnosti směrnice, zejména stanovení jednotlivých lhůt.
 - **Rámcové dohody:**
 - Jedná se o dohody, které více či méně podrobně řídí sérii objednávek nebo jednotlivých dodávek.
 - Cílem nových pravidel je, aby postupy týkající se uzavírání rámcových dohod, byly **transparentnější**. Proto:
 - bude **maximální délka trvání** rámcové dohody až na výjimky **8 let**;

- budou muset být kritéria pro přidělení zakázek na základě rámcové dohody **objektivní a transparentní**.